

ת"פ 2546/08/19 - מדינת ישראל, יחידת תביעות מרכז שלוחת רחובות נגד רועי טביבי

בית משפט השלום ברחובות
ת"פ 2546-08-19 מדינת ישראל נ' טביבי
בפני כבוד השופטת זהר דיבון סגל
בעניין: מדינת ישראל
המאשימה יחידת תביעות מרכז שלוחת רחובות
באמצעות עוה"ד רעות זוסמן
נגד
הנאשם רועי טביבי
באמצעות עוה"ד איתי רוזין

גזר דין

1. הנאשם הודה בהתאם להסדר טיעון דיוני בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע בחבלה חמורה, עבירה לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). הסדר הטיעון הדיוני לא כלל הסכמה לעניין העונש, אך בהסכמת הצדדים התבקש שירות המבחן לבחון את נסיבותיו האישיות של הנאשם כמו גם את נסיבות ביצוע העבירה. כמו כן לבקשת בא כוח הנאשם התבקש שירות המבחן לבחון האפשרות להימנע מהרשעתו של הנאשם בדיון.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 20.9.2018 התגלע ויכוח בין מר משה חמדני (להלן: המתלונן) לבין הגב' ורד טביבי (להלן: ורד או אשת הנאשם), במהלכו איים המתלונן על ורד באומרו כי "אם לא תזיז את המזגן אני אשבור את מנוע המזגן" ובהמשך הוסיף כי "יזין אותה". בתגובה לדברים אלו התקשרה ורד לנאשם וביקשה כי יגיע לדבר עם המתלונן. הנאשם הגיע למקום ומשהתקרב אליו המתלונן, תקף אותו הנאשם בכך שהיכה בפניו. כתוצאה מכך נפל המתלונן ארצה ונגרם לו שבר באף אשר הצריך טיפול רפואי ורדוקציה.

תסקירי שירות המבחן

3. שירות המבחן ערך 4 תסקירים ובהם סקר את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, ההיסטוריה העבריינית והתייחסות הנאשם לעבירה בה הורשע, הערכת גורמי הסיכון להישנות עבירות לצד הסיכוי לשיקום, ההליך הטיפולי בו השתלב הנאשם וההתקדמות בו, וכן התרשמות והמלצה.

תסקיר שירות המבחן מיום 20.12.21 (להלן: התסקיר הראשון)

4. הנאשם נשוי, אב לארבעה ילדים, עובד באופן מסודר כמתקין דודי שמש ומתגורר בבני עייש עם משפחתו. מאז היותו נער עובד באופן צמוד לאביו, כאשר בילדותו חוותה משפחתו קשיים כלכליים עקב אי רווחיות העסק המשפחתי אשר גרמו לאווירת לחץ בבית, כאשר הציפיה לאורך השנים כי יסייע לאביו בעסק המשפחתי. שירות המבחן התרשם מקושי בנפרדות צרכיו של הנאשם מצורכי הוריו בילדותו, מנטייתו לרצות, להדחיק רגשותיו ומקושי לבטא את רצונותיו.

עוד להתרשמותם, דפוס זה התגבש עקב ציפיות משפחת מוצאו ממנו בילדותו לוותר על התקדמותו האישית לצורך תמיכה בעסק המשפחתי וכי משחזר דפוס יחסים זה במשפחתו הגרעינית ובחיי הבוגרים.

הנאשם גויס לצבא אך לאחר כשנה וחצי נשפט לעונש מאסר בגין שימוש בסמים ולאחר מכן החליט לסיים את שירותו הצבאי ועשה כן עקב תחושות כעס ואכזבה שחוה כלפי המערכת הצבאית. שירות המבחן העריך כי בחירתו של הנאשם לסיים את שירותו הצבאי עקב עלבון שחוה מצד המערכת משקפת את נטייתו לתגובה רגשית ואימפולסיבית ואת קשייו בוויסות דחפים וכי הדבר השתקף בביצוע העבירה בה הורשע.

הנאשם הודה בביצוע העבירה ותיאר כי על רקע סכסוך, הגיע המתלונן לביתה של גיטו והחל לקלל את גיטו ואשתו בצורה אגרסיבית, אשתו אשר חשה מאוימת, התקשרה אליו וביקשה ממנו להגיע. לדבריו כאשר הגיע למקום המתלונן החזיק בקבוק בירה בידו וניפח את חזהו בצורה שהתפרשה על ידו כמחווה המקדימה תקיפה פיזית ובתגובה היכה אותו בפניו. לדבריו, פעל מתוך אינסטינקט של הגנה עצמית עליו ועל אשתו וחש חרטה על ביצוע העבירה. כן שיתף כי בדיעבד יכול היה להימנע מתקיפה פיזית של המתלונן. שירות המבחן התרשם מנטייתו של הנאשם לרצות ומקשייו בנפרדות במערכות יחסיו המשמעותיות, והעריך כי דפוסים אלו הגבירו את תחושתו כי עליו להגן על אשתו, בשילוב עם נטייתו לאימפולסיביות, וכן קשייו של הנאשם בוויסות דחפיו, באו לידי ביטוי בתקיפה אלימה.

שירות המבחן ציין כי הנאשם שיתף פעולה באופן מלא, הבין את קשייו והביע רצון להשתלב בטיפול, ובהמשך הגיע לפגישות פרטניות בשירות המבחן. שירות המבחן העריך את רמת הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד כנמוכה.

מכאן המליץ שירות המבחן על ניסיון טיפולי של שלושה חודשים במהלכו ישולב הנאשם בטיפול בשירות המבחן. התוכנית המוצעת היא טיפול ממוקד וקצר מועד בשיחות פרטניות שמטרותיו התעמקות בדפוסי התמודדותו במערכת יחסים על ידי בחינת קשרים בתוך משפחתו מוצאו ומשפחתו הגרעינית, קשייו בוויסות דחפים, נטייתו האימפולסיבית ובחינת דרכי התמודדות יעילות במצבי קונפליקט. כמו כן, בחינת קשייו מול גורמי סמכות ודימוי עצמי נמוך כגורם סיכון לחזקה על התנהגות עבריינית.

תסקיר שירות המבחן מיום 21.3.2021 (להלן: התסקיר השני)

5. שירות המבחן עדכן כי במהלך הדחייה נקבע חוזה טיפולי עם הנאשם אשר כלל שיחות פרטניות אחת לשבוע. בשיחות התרשם שירות המבחן מנטייתו של הנאשם להפחית ולצמצם את מוקדי הקושי והסיכון בהתנהלותו ובבחירותיו, מנטייתו להדגיש ולהעצים את ההיבטים החיוביים בתפקודו ומהתמקדותו במחיר אותו משלם בפגיעה בעבודתו עקב הגעתו לשירות המבחן. הנאשם תיאר והדגיש היותו עובד כעצמאי ואחראי לבדו לכלל עובדיו ולקוחותיו וכן היותו המפרנס היחידי בביתו. לאור זאת ומאחר והתקשה להגיע בתדירות של אחת לשבוע, ועל מנת להימנע מפגיעה בפרנסתו הופחתה תדירות המפגשים לאחת לשבועיים. גם לאחר הקלה זו הנאשם לא הצליח לשמור על רציפות הקשר עם שירות המבחן, הקשר עמו נותק. באשר לאי ההגעה למפגש בשירות המבחן, הדגיש הנאשם את היותו טרוד בעבודתו והעדר פניותו לקשר טיפולי. שירות המבחן התרשם כי הגעתו של הנאשם לפגישות בשירות המבחן נבעה ממוטיבציה חיצונית הקשורה בהליך המשפטי ולוותר בקושי משמעותי לערוך התבוננות פנימית ביחס לדפוסי חשיבתו והתנהגותו המכשילים. כמו כן דווח כי הנאשם הביע תחושת תסכול וקורבנות אל מול מערכת החוק סביב ההליך המשפטי המתנהל נגדו והעבירה בגינה עומד לדין. כמו כן התרשם שירות המבחן כי הנאשם לוקח אחריות פורמלית על ביצוע העבירה, ואולם נוטה ליחסה להגנה עצמית.

בסופו של תסקיר ולנוכח העובדה כי הנאשם ממוקד בצורכי הכנסה ותעסוקה ואינו פנוי לקשר טיפולי מעמיק, ומכיוון שההליך המשפטי לא הצליח להוות גורם מדרבן ומקדם להתמדה ולהעמקת הקשר הטיפולי, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית והעריך כי הנאשם יתקשה לעמוד במחויבות הכרוכה בביצוע של"צ. מכאן הומלץ על הטלת ענישה מרתיעה בדמות מאסר מותנה, התחייבות קנס ופיצוי למתלונן.

תסקיר שירות המבחן מיום 18.07.2021 (להלן: התסקיר השלישי)

6. שירות המבחן דיווח כי במהלך הדחייה נערכו עם הנאשם שיחות פרטניות בשירות המבחן שנועדו להעמיק בהיכרות עם הנאשם ולמפות את צרכיו השיקומיים. הנאשם שיתף פעולה והגיע כנדרש, במהלך השיחות תיאר כי מפנה את מרב משאביו לצורך שיקום חייו במישור התעסוקתי עד כדי השקעה בתחזוקה ובפיתוח העסק העצמאי אותו מנהל. בהמשך תיאר חוסר פניות קונקרטיות ורגשיות לקשר טיפולי מעמיק. הנאשם מסר כי הקשר הפרטני אשר קיים עם שירות המבחן חיזק אפקט הרתעתי שחוה עקב ההליך המשפטי והביע תחושת חרטה על ביצוע מעשיו ועל כך שלא פתר את הקונפליקט בדרכים יעילות יותר. הנאשם הביע מוטיבציה להחזיר חובו לחברה על ידי ביצוע צו של"צ.

שירות המבחן חזר על התרשמותו כי הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי ומגלה אחריות ומחויבות לפרנסת משפחתו, וכן התרשם מקושי לתפקד במסגרות פורמליות המתאפיינות בהיררכיה וביחסי סמכות כפי שבא לידי ביטוי בקשייו להשלים את שירותו הצבאי וכן העדפתו לעבוד כעצמאי ולהימנע מניהול חיצוני. עוד חזר שירות המבחן על התרשמותו מנטייתו של הנאשם לתגובה רגשית ואימפולסיבית תוך קושי בוויסות דחפים במצבים הישרדותיים, וזאת לצד קשייו בנפרדות ביחסים, קשייו בתקשורת ובביטוי רגשותיו באופן יעיל. בשים לב ליציבותו התעסוקתית, לקיחת האחריות והחרטה שהביע הנאשם, כמו גם העדר חשיפה ומעורבות בעבריינות, וכן היותו של ההליך המשפטי גורם מרתיע, העריך שירות המבחן את רמת הסיכון להישנות עבירה כנמוכה. בסופו של תסקיר המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה חינוכית צופה פני עתיד בדמות מאסר מותנה, צו של"צ פיצוי למתלונן וחתימה על התחייבות.

7. תסקיר שירות המבחן מיום 22.08.2021 מהווה חזרה מדויקת של הנאמר בתסקיר השלישי ולא אשוב ואפרט האמור.

טיעוני הצדדים לעונש

8. המאשימה בטיעוניה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו כפועל יוצא ממעשיו של הנאשם, ובהם זכותו של אדם לשלמות גופו ובטחונו. המאשימה הרחיבה אודות נסיבות ביצוע העבירה כאשר הנאשם הגיע למקום ומבלי שהחליף מילים עם המתלונן תקף אותו. כן הדגישה כי תוצאות האירוע קשות, הנאשם גרם לחבלה חמורה בדמות דימום מהאף ושבר בעצם האף אשר הצריך טיפול רפואי ורדוקציה. בהקשר לכך הפנתה לתצהיר נפגע העבירה עליו התבקש המתלונן להעיד למסמכים הרפואיים (ת/1-ת/2). לנוכח מידת הפגיעה בערכים המוגנים עתרה המאשימה למתחם עונש שנע בין 10 ועד 30 חודשי מאסר וענישה נלווית, ותמכה עתירתה זו בפסיקה.

המאשימה הוסיפה וסקרה את עיקרי תסקירי שירות המבחן כאשר לטעמה המלצה הסופית הולמת את חומרת העבירה בה הורשע הנאשם או את נסיבותיו האישיות שכן מאלו עולה כי הנאשם לוקח אחריות פורמלית בלבד, לא השתלב בטיפול, מונע ממוטיבציה חיצונית ונוטה להפחית ולצמצם את מוקדי הקושי והסיכון בהתנהלותו.

מכאן ובהיעדר עילה לחרוג מהמתחם לקולה או לחומרה, בהינתן העובדה כי מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי אשר נטל אחריות למעשיו והודה במיוחס לו, עתרה המאשימה למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם

העונש ההולם להשית עליו מאסר בפועל, מאסר מותנה, קנס ופיצוי למתלונן.

9. ב"כ הנאשם בטיעונו טען כי המתחם לו עותרת המאשימה מחמיר יתר על המידה ואינו תואם את נסיבות ביצוע העבירה. בהקשר לכך הפנה לחלקו של המתלונן אשר השמיע איומים כנגד אשת הנאשם, בגינם הוגש כנגדו כתב אישום ועניינו הועבר לטיפול היחידה להסדרים מותנים. כן ביקש בא כוח הנאשם כי ינתן משקל נמוך לתצהיר נפגע העבירה, זאת בשים לב לעדותו בבית המשפט והפער בין התצהיר שהוגש לבית המשפט מול התצהיר המקורי (1/ת אל מול 1/נ) וכן לעובדה כי המתלונן נזקק לטיפול רפואי בחלוף 7 ימים מהאירוע. במוקד הטיעון עמד בא כוח הנאשם על אופייה וטיבה של החבלה שנגרמה למתלונן כתוצאה ממעשיו של הנאשם.

לנוכח כל אלו, עתר בא כוח הנאשם לקביעת מתחם עונש הולם שהרף התחתון שלו מתחיל ממאסר מותנה. על מדיניות הענישה הנוהגת ביקש ללמוד מפסיקה העוסקת בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש "המשיקה" לטעמו לעבירה בה הורשע הנאשם. עוד בהקשר לכך נטען כי המאשימה נוהגת במדיניות אכיפה שאינה שוויונית בעת בחירת הוראות החיקוק (חבלה חמורה או חבלה הגורמת חבלה של ממש) באופן שיש בו להשליך על קביעת מתחם העונש.

עוד בטיעונו המפורטים עמד בא כוח הנאשם על נסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שעולה בין היתר מתסקיר שירות המבחן ובהן מנה את היות הנאשם נעדר עבר פלילי, איש משפחה ומפרנס יחידי, אשר הביע חרטה ולקח אחריות על מעשיו, אירוע חריג באורחות חייו, רמת הסיכון להישנות עבירות אלימות שהוערכה כנמוכה והקשר שנוצר עם קצינת המבחן.

לסיכום, ביקש בא כוח הנאשם לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהסתפק בהשתתפות עונש מתון, שיאפשר לנאשם להמשיך את הקשר עם שירות המבחן לצד מתן אפשרות להתפרנס ולפרנס את משפחתו בכבוד.

10. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה, אביא את הדברים מפי אומרים: "בראש ובראשונה אני מביע חרטה על כל המקרה שקרה. הייתי מאוד שמח אם הייתי יכול ליצור איתו קשר ולדבר איתו ישירות ולבקש סליחה בלי קשר לדיון הזה בבית המשפט. אני מבקש מבית המשפט להתחשב בי. אני היום בן 40. אני לא קם בבוקר לתת מכות לאנשים. אני כאן כדי להתפרנס. לפני מספר חודשים הייתי בתוכנית של חיים אתגר והופעתי בטלוויזיה. אני לא טיפוס של אלימות. אני הבנתי באותו זמן שיש שם מקרה של אלוהול, אשתי התקשרה והייתה בחודש שמיני להריונה היא טענה שהוא שיכור ואני באתי במטרה להגן על מה שקרה שם וזה יצא מפרופורציות ולצערי תקפתי אותו. אני מבקש סליחה מעומק הלב. אני מפרנס יחיד. מקווה שבית המשפט יוכל להתחשב במצבי ולהקל עליי כמה שניתן".

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

11. מתחם העונש ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

12. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם זכותו של אדם לכבוד, להגנה על חייו ושלמות גופו וזכותו לשלוות נפש ותחושת ביטחון.

13. בית המשפט העליון חזר ועמד על החומרה היתרה הגלומה בפתרון סכסוכים באמצעים אלימים תוך עשיית דין

עצמי, כמו גם על הצורך להחמיר בענישה כנגד הנוקטים באלימות כדי לעקר ולשרש תופעה פסולה זו מקרבנו. ראו מיני רבים, ע"פ 7878/09 מדינת ישראל נ' פלוני (3.8.2010, עמ' 6):

"האלימות מכרסמת ביסודות חברתנו, ועלינו להשיב מלחמה כנגד אלו הנוטלים חרות לפעול באלימות כלפי הזולת. במסגרת מלחמה זו שומה על בתי המשפט להכביד את הענישה על עבריינים אלו. 'חברתנו הפכה להיות חברה אלימה, ותרומתו של בית- המשפט למלחמה באלימות היא בהטלת עונשים ראויים'... שישקפו ערכים של תגמול והרתעה".

וכן רע"פ 7645/20 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (18.11.2020); רע"פ 7645/20 כהן נ' מדינת ישראל (18.11.2020); רע"פ 3681/19 שבתאי נ' מדינת ישראל (13.06.2019).

14. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה של חבלה חמורה מלמדת על הקו המחמיר בו נוקט בית המשפט בנוגע לאלו המבקשים לפתור סכסוכים בכוח הזרוע, כאשר הרף התחתון של מתחם העונש ההולם מתחיל במספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בעוד הרף העליון משתנה בהתאם לנסיבות המקרה, חומרת החבלה ותוצאותיה, והוא כולל מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים. על מדיניות הענישה הנהוגה אפשר ללמוד מפסקי הדין הבאים, אך אבהיר כי חלק מהמקרים עולים בחומרתם על המקרה כאן וחלקם נופלים ממנו. כמו כן, מטבע הדברים, בסופו של דבר, מגוון שיקולים ובהם נסיבותיו האישיות והבריאותיות של הנאשם, עברו הפלילי, הליכי שיקום, חלופי הזמן וכיוצא, משפיעים הם על התוצאה העונשית.

רע"פ 9177/20 אלזאם נ' מדינת ישראל (26.1.2021) - הנאשם הודה והורשע בעבירה של חבלה חמורה, בכך שהכה קטין מכת אגרופ בפניו, כתוצאה מעוצמת המכה המתלונן נפל ארצה, ונגרמו לו בין היתר, שבר ברצפת ארובת העין ודימומים שונים בקרבת מקום, אשר בגינם נזקק לאשפוז. בית המשפט השלום קבע מתחם עונש הולם כנע בין 6 ל-15 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים. בית המשפט דחה את בקשת ההגנה להימנע מהרשעת הנאשם ואולם מצא לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום והשית על הנאשם מאסר מותנה לצד רכיבי ענישה נוספים. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה כך גם בקשת רשות ערעור.

רע"פ 7389/13 טייטלבוים נ' מדינת ישראל (17.12.2013) - הנאשם נעדר עבר פלילי הורשע בעבירה של חבלה חמורה בכך ששפך מים חמים מתוך קומקום על המתלונן וכתוצאה מכך, נגרמו למתלונן כוויות בקרקפת; בפנים; בצוואר; בכתפיים; בגב; ובכפות הידיים. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין 5 חודשי מאסר לריצוי בפועל לבין 15 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בית משפט גזר על הנאשם, 5 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה, כך גם בקשת רשות ערעור.

עפ"ג (תל-אביב) 48801-03-21 מזר נ' מדינת ישראל (10.5.2021) - הנאשם נעדר עבר פלילי הורשע על פי הודאתו, בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה ממש וחבלה חמורה. הנאשם תקף את המתלונן לו היכרות מוקדמת עמו על רקע חשד כי קיים מערכת יחסים רומנטית עם אחותו ותקף אותו במכות אגרופ בפניו. כתוצאה מהתקיפה נפל המתלונן ארצה והנאשם התיישב על חזהו של המתלונן והמשיך להכותו. המתלונן ניסה להגן על פניו וחברו ניסה להזיז את הנאשם מהמתלונן בכך שמשך בחולצתו על מנת שיפסיק להכותו. הנאשם לא חדל ממעשיו והמשיך להכות את המתלונן במכות אגרופ בפניו. במעשיו, גרם הנאשם למתלונן חבלה חמורה בדמות שבר באף עם המטומה פרהנזלית וכן חבלות נוספות באזור העיניים, המטומה פרהאורביטלית עם דימום תת לחמית, נפיחות והמטומות במצח ונפיחות בשפתיים. בית המשפט השלום קבע מתחם עונש הולם שנע בין 9-24 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית וגזר על הנאשם,

עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד רכיבי ענישה נוספים. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה.

ע"פ ג (מרכז) 42992-03-18 מדינת ישראל נ' ברכה (29.4.2019) - הנאשם נעדר עבר פלילי הורשע על פי הודאתו בעבירה של גרימת חבלה חמורה. בהתאם לאמור בכתב האישום, כשבועיים לאחר פטירתה של אמו של הנאשם, אשר בבעלותה הייתה חנות מכולת, נתקל הנאשם במתלונן וצעק לעברו "מה אתה אומר על אמא שלי שלא הייתה צלולה?", ומיד לאחר מכן היכה אותו במכת אגרוף בפניו ואף סטר לו. כתוצאה מהתקיפה, נגרמו למתלונן חבלות חמורות - שברים באזור ארובת העין ושברים בקירות הסינוס. בית המשפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם מתחיל בעונש של מאסר מותנה וגזר על הנאשם מאסר מותנה ופיצוי למתלונן. ערעור לבית המשפט המחוזי על קולת העונש התקבל תוך שנקבע כי העונש שנגזר אינו הולם את מעשיו של הנאשם ועונשו הועמד על 4 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות. יתר רכיבי הענישה נותרו על כנם.

ע"פ (מרכז) 47734-01-17 שרעבי נ' מדינת ישראל (16.5.2017) - הנאשם בעל עבר פלילי הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של חבלה חמורה. הנאשם נהג ברכבו בכיוון נסיעת המתלונן אשר רכב על אופניו ובין השניים החלו חילופי קללות. הנאשם תקף את המתלונן בכך שהיכה אותו באגרוף בפניו וכתוצאה מכך נגרם למתלונן שבר באף. בית המשפט קבע כי מתחם עונש הולם נע בין 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד ל-24 חודשי מאסר בפועל ענישה נלווית וגזר על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד רכיבי ענישה נוספים.

ת"פ (ב"ש) 54281-11-19 מדינת ישראל נ' מלינובסקי (28.6.2020) - הנאשם בעל עבר פלילי הורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה. על פי עובדות כתב האישום, הנאשם הגיע לבית המתלונן ולאחר ויכוח בין השניים, המתלונן יצא מביתו והנאשם החל לתקוף אותו באגרופים ללסת. המתלונן נפל ארצה ואמר לנאשם כי אינו מתכוון להכותו חזרה ושוב ביקש ממנו לשוב לביתו אך הנאשם המשיך להכות את המתלונן בפניו ובגופו. המתלונן הצליח לברוח לביתו וכאשר סגר את הדלת הנאשם הצליח להיכנס לביתו, גרר את המתלונן החוצה והושיב אותו על כיסא. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלונן שברים בלסת התחתונה והוא נדרש לניתוח לתיקון השברים. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל-24 חודשי מאסר לצד רכיבי ענישה נוספים וגזר על הנאשם 16 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד רכיבי ענישה נוספים. ערעור המדינה לבית המשפט המחוזי התקבל ועונשו של הנאשם הוחמר והועמד על 24 חודשי מאסר, יתר רכיבי הענישה נותרו על כנם.

ת.פ. 27146-04-17 מדינת ישראל נ' בוקין (3.2.2019) - הנאשם בעל עבר פלילי הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של חבלה חמורה בכך שעל רקע סכסוך דרכים, תקף הנאשם את המתלונן - נהג מונית בכך שהיכה בפניו מכת אגרוף, המתלונן איבד שווי משקל ונפל על הקרקע ובעודו שרוע על הקרקע המשיך הנאשם להכותו באגרופים בפניו ובפלג גופו העליון כאשר המתלונן אף נחבט מהקסדה שחבש הנאשם. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלונן פצע מדמם בפניו וכן מספר שברים בעצמות האף, שבר במחיצת האף עם תזוזה קלה והוא נזקק לטיפול רפואי. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם כנע בין 10-30 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית וגזר על הנאשם 15 חודשי מאסר לצד רכיבי ענישה נוספים. בית המשפט המחוזי הקל בעונשו של הנאשם והעמידו על 12 חודשים, יתר רכיבי הענישה נותרו על כנם. (פסק הדין הוצג על ידי המאשימה. והיה ראוי שיצוין בפני בית המשפט כי הוגש ערעור ההגנה שהתקבל כאמור).

ת"פ (רחובות) 23623-09-17 מדינת ישראל נ' שהארי (30.12.2019) - הנאשם בעל עבר פלילי הורשע לפי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה. לפי כתב האישום, התנהל ויכוח בין הנאשם והמתלונן על רקע טענת הנאשם, כי

המתלון נטל חפצים השייכים לו. הנאשם ניגש לעבר בית כנסת סמוך, הצטייד בקרש, חזר והיכה את המתלון מכה אחת, תוך שפגע בידו ובאוזנו. בתגובה, הצטייד המתלון בקרש ודפק בחוזקה על אופניו של הנאשם. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרם למתלון שבר בכף היד וכן דימום באוזנו. בית המשפט קבע מתחם העונש הולם הנע בין מאסר קצר, שיכול יבוצע בדרך של עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר וענישה נלווית. בית המשפט גזר על הנאשם, 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות לצד רכיבי ענישה נוספים.

ת"פ (תל-אביב) 50940-08-17 מדינת ישראל נ' נזרי (31.5.2020) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של גרימת חבלה חמורה. הנאשם תקף את דודו על רקע סכסוך כספי בכך שנגח בראשו וכתוצאה מכך נפל המתלון. או אז, כשהמתלון שרוע על הארץ, תקף הנאשם את המתלון בכך שבעט לו באמצעות רגליו בצלעותיו של המתלון, ברגלו ובפניו. כתוצאה ממעשה התקיפה, נגרמה למתלון חבלה חמורה בדמות שבר בפיקת הברך, כאבים בצלעות וכאבים באפו. בית המשפט קבע מתחם עונשי הולם שנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד ענישה נלווית וגזר על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד רכיבי ענישה נוספים.

ת.פ. (באר שבע) 3035-12-15 מדינת ישראל נ' ברק (15.1.2015) - הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעבירה של חבלה חמורה בכך שחבט מכת אגרוף בפניו של המתלון ומעוצמת המכה נפל על פניו ארצה ונגרמו לו חבלות בדמות שטף דם בעין, חבלה בשפה ובפנים, שבר בדופן קדמית של מערת הלסת מימין ובנוסף שיניו התותבות נשברו. המתלון נזקק לטיפול רפואי במהלכו בוצע איחוי החתך בשפה ובאמצעות תפרים. בית המשפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 4 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים. בית המשפט השלום דחה את בקשת ההגנה להימנע מהרשעה וסבר כי העונש הראוי הוא מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. מאחר והנאשם לא נמצא כשיר לביצוע עבודות שירות מטעמי בריאות, הלך בית המשפט לקראתו כברת דרך והשית עליו מאסר מותנה, צו של"צ קנס ופיצוי למתלון. (פסק הדין הוצג על ידי ההגנה אך הוא אינו תומך בעתירתה לקביעת מתחם עונש הולם כמתחיל במאסר מותנה. מעבר לכך השיקולים אשר הובילו את בית המשפט להסתפק בענישה שיקומית חינוכית אינן מתקיימים כאן ועל כך עוד ארחיב בהמשך).

15. לא מצאתי להכליל במתחם את ת.פ. 35835-09-18 מדינת ישראל נ' זעלאן (5.3.2019), אשר הוצג על ידי המאשימה שכן הוא אינו בר השוואה לעניינו בשל שונות הנסיבות וחומרתן הרבה ביחס למקרה הנדון. שם הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה על ידי שניים או יותר בכך שתקף את המתלון, דודו באמצעות חפץ מסוג אלה ונשך אותו בפניו וגרם לחבלות.

16. כמו כן, כזכור, ביקש בא כוח הנאשם ללמוד על מדיניות הענישה הנוהגת מפסקי דין העוסקים בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש. לטעמו ההחלטה האם להגיש כתב אישום בעבירה של חבלה חמורה או תקיפה הגורמת חבלה של ממש שכידוע אינה באותה דרגת חומרה, נעשית באופן שרירותי ומפלה ובאופן שיש בו להשליך על קביעת הרף התחתון של מתחם העונש ההולם. ועמדתו זו תמך בפסיקה. אינני רואה עין בעין עם בא כוח הנאשם. עיינתי בפסקי הדין שהוצגו, אלו מייצגים מקרים קונקרטיים ואי אפשר לגזור מהם גזירה שווה לעניינו.

ת.פ. 54678-03-10 מדינת ישראל נ' מרסי (12.1.2021), זוכה הנאשם מעבירה של חבלה חמורה שכן לא הוכח כי החבלה שנגרמה למתלון מקורה במעשיו של הנאשם ואף קיים ספק האם מדובר בחבלה ישנה שהחמירה כתוצאה ממעשי הנאשם. בנוסף, היה קיים סכסוך קודם בין הנאשם למתלון כאשר האירוע כולו החל בתקיפתו של הנאשם כאשר המתלון שפך לעברו מים, קילל וגידף אותו, בין השניים הוחלפו מהלומות והנאשם אף נפל על הרצפה. ניכר כי אלו הנסיבות החריגות אשר הובילו לקביעת המתחם שהרף התחתון בו מתחיל במאסר מותנה.

בת.פ 9287-11-18 מדינת ישראל נ' רחמי (8.7.2020) - שם זוכה הנאשם מעבירה של חבלה חמורה שכן לא הוכח כי השבר באפה של המתלוננת נגרם כתוצאה ישירה ממכת אגרוף בפניה אלא נגרם כתוצאה מהתגוששות בינה לבין הנאשם ובהתאם לכך נקבע מתחם עונש הולם כמתחיל במאסר מותנה.

עוד בהקשר לכך אפנה לת.פ 2393-10-17 מדינת ישראל נ' פזואתי (26.8.2018), שם דחה השופט הנכבד טרסי כתוארו אז סגן הנשיאה, טענות ההגנה בדבר אכיפה בררנית בעצם הגשת כתבי אישום בעבירה של חבלה חמורה ולא בעבירה של גרימת חבלה של ממש תוך ניתוח מעמיק של סעיפי העבירה. אין לי אלא להצטרף לעמדה זו בענוה.

17. בבחינת למעלה מן הצורך אומר כי אף לו הייתי מקבלת את טענת בא כוח הנאשם לפיה יש לקבוע מתחם העונש ההולם בהתאם למדיניות הענישה הנהוגה בעבירת של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין, שהרי בהתאם למדיניות הענישה הנהוגה וכאשר נגרמו חבלות שטיבן ואופיין מתקרב למקרה כאן, הרף התחתון של העונש ההולם אינו בהכרח מתחיל במאסר מותנה, ראו ת.פ 18275-08-19 מדינת ישראל נ' מנזר (14.09.2021) והפסיקה הנזכרת שם.

18. עוד בקביעת המתחם יש לקחת בחשבון כי לעבירה של חבלה חמורה אשר שמה דגש על טיבה ואופייה של החבלה שנגרמה לנפגע העבירה, נודעת חומרה יתרה ולא בכדי מצא המחוקק לקבוע בצד העבירה עונש של שבע שנות מאסר. עם זאת ברי כי מתחם העונש ההולם נקבע בכל מקרה ומקרה לגופו על ייחודיותו וחומרתו.

19. ועתה לבחינת נסיבות המקרה כאן.

אין מחלוקת כי עובר לתקיפה איום המתלונן על אשת הנאשם. בגין איומים אלו הוגש כנגד המתלונן כתב אישום וההליך הועבר ליחידת ההסדרים המותנים, ואולם אין בכך כדי לשנות כהוא זה מחומרת מעשיו של הנאשם. בחינת נסיבות המקרה מלמדות כי לא רק שלנאשם הייתה שליטה מלאה על האירוע האלים, אלא שהיה ביכולתו להימנע מאותו אקט אלים שהוביל לתוצאה קשה וחמורה. כזכור, הנאשם הגיע למקום, לאחר שאשתו התקשרה וביקשה את עזרתו. מיד וכאשר פגש במתלונן, מבלי שמתקיים בין השניים שיח, יזם הנאשם את התקיפה והיכה בפניו של המתלונן. כתוצאה מעוצמת המכה נפל המתלונן על הרצפה ונגרמה לו חבלה באפו. לא מדובר במעשה שנעשה ברגע של איבוד עשתונות. האיומים לא הושמעו בנוכחות הנאשם באופן שנאלץ או הגיב באופן ספונטני. למעשה חלף זמן עד להגעתו של הנאשם למקום ועד לפגישה במתלונן. לו אכן חשש הנאשם לאשתו וביקש להגן עליה, שהרי יכול היה בנקל לבקש את עזרת גורמי אכיפת החוק, בשיחת טלפון אחת פשוטה ואולם הוא בחר שלא לעשות כן. גם בעת הגעתו למקום, הוא יכול היה לקדם את פתרון הסכסוך בדרכי שלום ובאמצעות שיח תרבותי, אלא שהוא בחר שלא לעשות כן, ופעל באופן אלים ובריוני. למעשה האלים קדמה מחשבה, הנאשם ביקש לפתור את הסכסוך בכוח הזרוע, חד וחלק. במעשיו גרם הנאשם למתלונן חבלה אשר הצריכה טיפול רפואי ורדוקציה באפו כפי שמשתקף במסמכים הרפואיים (ת/2). בא כוח הנאשם ביקש ללמוד על "פשוטות החבלה" מהטיפול הרפואי הנדרש בדמות רדוקציה. אין בידי לקבל זאת. נכון הדבר כי בתיקים רבים מידי המובאים לפתחו של בית המשפט אפשר לראות חבלות חמורות מזו שנגרמה למתלונן כאן, אך אין להקל ראש בפרוצדורה רפואית זו או בכאב הנלווה אליה. למרבה המזל החבלה שנגרמה למתלונן אינה חמורה יותר.

כאן חשוב לומר כי המתלונן נחקר בבית המשפט על ידי ההגנה אודות תצהיר נפגע העבירה ארוכות. התרשמתי כי המעמד והמפגש עם הנאשם אינו פשוט עבורו, היווה גורם מלחיץ וגרם לו לאי נוחות. עוד התרשמתי כי האירוע נתן אותותיו במתלונן והוא מלווה אותו עד היום, כאשר מעבר לתוצאה הקשה של האירוע, ניכרה הפגיעה הקשה בתחושת הביטחון והמוגנות. נכון הדבר כי ישנו פער בין התצהיר שהוגש לבית המשפט לבין התצהיר המקורי (ת/1) - (נ/1) ואולם

לא מצאתי כי פער זה יורד לשורשו של עניין וממילא ההסבר שסיפק המתלון, מקובל עליי.

20. לאחר שנתתי דעתי לשיקולים המנויים בסעיף 40ג(א) וסעיף 40ט לחוק העונשין, לאור כל האמור ובהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, ובשים לב למידת הפגיעה הבינונית בערכים המוגנים ובמדיניות הענישה הנהוגה, מצאתי לקבוע את מתחם העונש ההולם כנע בין מספר חודשים שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל 14 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים.

גזירת העונש המתאים לנאשם

21. לא מצאתי כי קיימים שיקולים לסטייה מהמתחם לקולה או לחומרה לפיכך, יש לקבוע עונשו של הנאשם בתוך המתחם תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין) כדלקמן:

22. הנאשם יליד 1982 נשוי אב לארבעה ילדים, ומתגורר בבני עייש עם משפחתו. מדובר באדם חרוץ העובד מצעירותו, מתקין דודי שמש, מסייע בפרנסת משפחתו המורחבת ומפרנס יחיד במשפחתו הגרעינית. הנאשם נעדר עבר פלילי וזוהי לו הסתבכותו היחידה בפלילים. מאז ביצוע העבירה חלפו כשלוש שנים ואין טענה כנגד הנאשם בפרק זמן זה.

23. כמו כן הנאשם הודה במיוחס לו בהזדמנות הראשונה, לקח אחריות והביע צער וחרטה. עם זאת, להתרשמות שירות המבחן לקיחת אחריות היוותה צעד פורמלי בלבד של הנאשם בעודו נוטה ליחסה להגנה עצמית. בהודייתו חסך הנאשם זמן שיפוטי וחסך את עדות המתלון בשלב שמיעת הראיות אך לא בשלב הטיעונים לעונש. חקירת המתלון אודות תצהיר נפגע העבירה ובתוך כך המעמד הלא פשוט בבית המשפט שנאלץ המתלון לחוות, כמובן לא תיזקף לחובת הנאשם שכן זכותו לנהל את ההליך כראות עיניו. אך הנאשם לא זכאי, כמובן, להקלה הניתנת למי שחוסך את עדות המתלון במלואה.

24. עוד נתתי דעתי כי רמת הסיכון להישנות עבירות אלימות הוערכה כנמוכה. וכן שקלתי בכובד ראש, את המלצת שירות המבחן לנקוט בענישה הרתעתית צופה פני עתיד, שנועדה למנוע פגיעה בתעסוקתו ובפרנסתו של הנאשם. אך המלצה זו לא אוכל לקבל. אזכיר כי המלצת שירות המבחן כשמה כן היא - המלצה ואין באמור בה כדי לכבול את ידי בית המשפט (ראו: רע"פ 6908/04 איבגי נ' מדינת ישראל (27.7.2004); רע"פ 10904/04 מיארה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (9.12.2004); רע"פ 2015/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (5.8.2013); רע"פ 4472/16 עו"ד עווד נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (15.06.2016), רע"פ 1756/16 ימיני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 11 (16.3.2016); רע"פ 2048/18 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 13 (14.11.2018)).

26. בסיכומי של דבר, מצאתי כי המלצתו הסופית של שירות המבחן אינה עולה בקנה אחד עם תוכנם של התסקירים. ואפרט. שירות המבחן סבר כי יש צורך בשילובו של הנאשם בהליך טיפולי, אך בהיותו של הנאשם חסר פניות קונקרטיות ורגשיות לקשר טיפולי מעמיק, הנאשם לא השתלב בהליך טיפולי על אף שניתנו לו הזדמנויות רבות לעשות כן. שירות המבחן התרשם כי הנאשם נוטה להפחית ולצמצם את מוקדי הקושי והסיכון בהתנהלותו ובבחירותיו. מתוך הבנה כי הנאשם מפנה את עיקר זמנו לעבודתו ומתוך ראייה כוללת של צרכיו, הותאמה לנאשם תוכנית הכוללת טיפול ממוקד וקצר מועד, אך הנאשם התקשה להתמיד ולהעמיק בטיפול ולשמור על רציפות הקשר עם שירות המבחן, גם לאחר שניתנו לו הקלות. לא רק שהנאשם לא השכיל לנצל את ההזדמנות שניתנה לו להשתלב בהליך הטיפול, אלא הביע תחושת תסכול וקורבנות אל מול מערכת החוק סביב ההליך המשפטי והעבירה בגינה עומד לדין. התרשמות שירות המבחן, מתחזקת לנוכח דבריו האחרונים של הנאשם בפניי, ניכר כי הנאשם טרם הפנים את חומרת מעשיו, תוצאותיהם

ואף לא את הענישה המתבקשת מהם והוא למעשה ממוקד ומרוכז במחיר אותו שילם כתוצאה מההליך המשפטי המתנהל והפגיעה במקור תעסוקתו. על אף פרק הזמן שחלף וההזדמנויות שניתנו לנאשם, אי אפשר להצביע על צעדים משמעותיים בהיבט השיקומי ולבטח לא כאלו המצדיקים סטייה ממתחם העונש ההולם.

27. כמו כן לא מצאתי הסבר מניח את הדעת לפער בין התסקיר השני בו העריך שירות המבחן כי הנאשם לא יוכל לעמוד בצו של"צ אל מול המלצת שירות המבחן בסופו של התסקיר השלישי להטיל על הנאשם צו של"צ. לא ברור כלל ועיקר מה במעשיו של הנאשם הוביל לשינוי בעמדתו של שירות המבחן. אמירה כללית של הנאשם לפיה מבקש להשיב חובו לחברה באמצעות ביצוע של"צ, ובהינתן האמור לעיל, אין בה לטעמי די.

28. מהתסקירים ניכר כי השיקול המרכזי שעמד לנגד עיני שירות המבחן הוא הפגיעה הצפויה במקור תעסוקתו של הנאשם ובפרנסת אלו הסמוכים על שולחנו בעוד שחומרת העבירה ותוצאותיה נדחקו לקרן פינה. נכון הדבר כי מדובר בשיקול חשוב, אך אין הוא בלעדי או מכריע ולבטח אין יתר שיקולי הענישה ובהם גמול והרתעה נסוגים מפניו. כך או אחרת, השיקולים לאורם פועל שירות המבחן אינם בהכרח חופפים באופן מלא למגוון השיקולים שבית המשפט נדרש לאזן ביניהם בגזירת העונש.

29. בנסיבות העניין, סבורני כי המלצת שירות המבחן אינה הולמת את חומרת מעשיו של הנאשם ותוצאותיהם או את העדרו של אופק שיקומי. הסתפקות בעונש שיקומי, הרתעתי וחינוכי כהמלצת שירות המבחן יהיה בו כדי להעביר מסר מוטעה של סלחנות למי שנוקט באלימות לצורך פתרון סכסוכים ובכלל.

30. לנוכח גילו של הנאשם והעדר עבר פלילי ומשזוהי לו הסתבכותו היחידה עם החוק, לא אמצה עמו את הדין. אזכיר כי גם ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות הוא פריווילגיה, אשר בבסיסה עומדת תכלית שיקומית (רע"פ 5512/20 לוי נ' מדינת ישראל (16.8.2020); רע"פ 4081/20 טבידישווילי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (19.7.2020)).

תוצאה

31. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות. בהתאם לחוות הדעת הממונה מיום 9.8.2021 הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 1.12.2021;

ב. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג פשע;

ג. 3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג עוון ועבירת איומים;

ג. קנס בסך 1,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב 5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.12.21. לא ישולם תשלום במועדו יועמד כל הסכום לפירעון מיידי.

ד. פיצוי בסך 5,000 ₪ למתלונן, הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט עד לא יאוחר מיום 1.12.2021.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כחוק.

ניתן צו כללי למוצגים.

עמוד 10

ניתן היום, י"ט חשוון תשפ"ב, 25 אוקטובר 2021, במעמד הצדדים.